

NVE
Konsesjonsavdelinga
Postboks 5091, Majorstuen,
0301 Oslo.

Vaksdal, 27.05.2020

nve@nve.no

Deres ref.: 202001130-4

Vedr. Høyring av melding om riving av dam Trollkjelen, Vaksdal kommune, Vestland.

Viser til utsendt høringsinnbyding fra NVE 15/4-20 til Fylkesmannen i Vestland, Vaksdal kommune og Vestland Fylkeskommune vedr. Småkraft sin konsesjonssøknad for nedlegging og fjerning av dam Trollkjelen, datert 3/1-20.

Vi er blitt gjort kjent med saken gjennom et offentlig ordskifte, men finner det påkrevd å sende inn våre synspunkt i forbindelse med høringen. Det synes og rett ift. hva som må oppfattes som formålet i Vassressurslova sine poengteringer i §§ 8 og 41.

I konsesjonssøknaden er det gjort greie flere sider ved saken, bl.a. nevnes risiko for flomskade ved evt. dambrudd. Men, vi kan likevel ikke finne at det er gjort greie for sentrale risikomoment nedstrøms ved fjerning av dammen. Nedenfor dammen passerer i dag Bergensbanen på bro, og like nedenfor den igjen når elven fjordnivå idet den passerer innunder bygningsmasse ved produksjonsanlegget ved «Vaksdal Mølle». Her er industrivirksomhetene til Felleskjøpet Agri SA og Norgesmøllene AS på Vaksdal etablert med svært omfattende bygningsmasse. Dagens bygninger er representert fra ulike tidsperioder. De eldste bygningene ved elven i dag er fra like etter århundreskiftet 1899-1900. Disse igjen er direkte erstatninger for bygninger fra begynnelsen av 1870-årene. All bygningsmasse er i dag bruk til næringsformål. Sentrale risikomoment som ikke er gjort rede for i søknaden er knyttet til endring i vannføring i en flomsituasjon og spesielt endring i transport og avleiring eller opphoping av løsmasser nedstrøms demningen etter en evt. riving av denne. Oppstuing av flomvann forårsaket av endringer i løsmasser har stort skadepotensiale lokalt for bygninger og materiell, og i ytterste konsekvens for liv og helse.

Som det framgår av Småkraft sin konsesjonssøknad er dammen i dag ikke i bruk til kraftproduksjon. Det har den ikke vært på svært mange år, lenge før Småkraft sin fusjonspartner Norsk Grønnkraft overtok anlegget i 2004. Forholdet er altså av eldre dato og kjent for dagens eier før deres overtakelse. Tidligere eiers bevaring av dammen, selv etter at den mistet sin direkte funksjon i kraftproduksjon, må forstås ut fra et totalbilde ved Vaksdalsanlegget hvor bl.a. endring av hydrologiske forhold vil endre risikobildet negativt.

Vårt krav er at Trollkjelsdammen opprettholdes, dvs at det ikke gis konsesjon for nedlegging/fjerning av denne. Den har i rundt 140 år vært et vesentlig anleggselement i den samlede strukturen på Vaksdal. Vi oppfatter usikkerheten ved fjerning av dammen som vesentlig og følgelig og ulempen.

Uansett må en risikoanalyse innhentes før det tas stilling til evt. konsesjon. En slik risikoanalyse må belyse konsekvenser nedstrøms Trollkjelsdammen ved en evt. riving av denne. Sentrale element i analysen er bl.a. endring i løsmasseavsetning og flomvannssituasjoner. Risikoanalysen må være utført av habil part, og ligge til grunn for konsesjonsvurderingen. Vi må gis anledning til å uttale oss om risikoanalysen når den foreligger. Eventuelle skader eller kostnader som påføres oss som en konsekvens av en evt. fjerning av dammen må dekkes fullt ut av tiltakshaver. Likeså må tiltakshaver pålegges ansvar for å begrense risiko for skade. Det vises her bl.a. til Vassressurslova § 26.

På sidene under er lagt ved noen bilder for å illustrere nåværende balanse, med ytterpunkter i vannføring mai -20 vs. desember -17. I desember 1955 førte flomsituasjon til store bygningsmessige ødeleggelser (se bilde). Området ble i ettertid bygget om og forsterket.

Vennlig hilsen

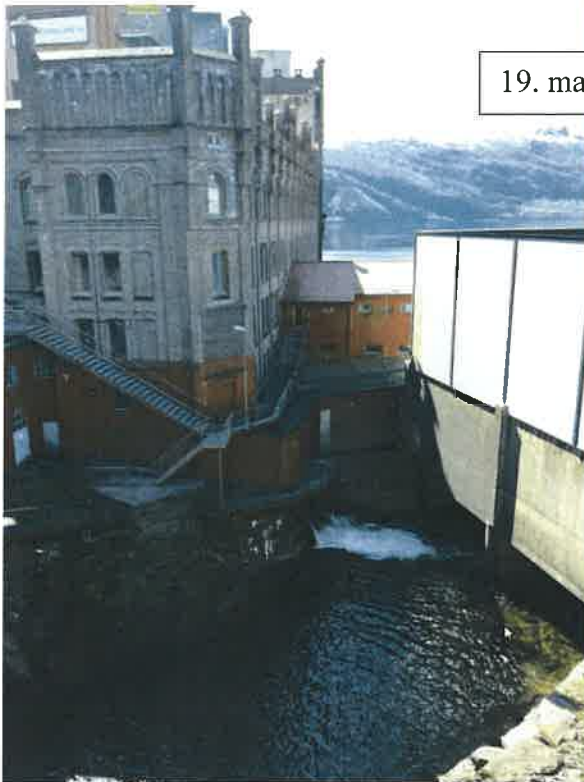
Geir Anthony Hanevik
Fabrikksjef avd. Vaksdal
Felleskjøpet Agri SA

Telefon. +47 908 54 457
Geir.Anthony.Hanevik@felleskjopet.no

Frank Rørlien
Plassjef Vaksdal
Norgesmøllene AS

Telefon. +47 481 81 653
Frank.Rorlien@norgesmollene.no

19. mai 2020

7. des. 2017

19. mai 2020

20. mai 2020

